

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“การกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์” หรือ “การปั่นหุ้น” จัดเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับประเทศชาติมูลค่ามหาศาล โดยเฉพาะสร้างความเสียหายให้กับตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นแหล่งระดมเงินทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ อีกทั้งยังเป็นแหล่งหมุนเวียนระบบการเงินที่สำคัญของประเทศ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและการตลาดทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นการทำลายความไว้วางใจในทางธุรกิจ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศผันผวน ตกต่ำ คลอนแคลน และไม่มีประเทศใดกล้าลงทุนทำการค้าด้วย เพราะไร้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงินที่มั่นคง แม้รัฐบาลจะพยายามแก้ไขกฎกติกาให้ทันตัวมาได้ระดับหนึ่ง นับตั้งแต่เกิดคดีความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงแก้ปัญหาเฉพาะหน้าชั่วคราวเมื่อมีคดีเกิดขึ้นแล้วเท่านั้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงชะลอตัวแบบทรมานๆ ทุรๆ อยู่ ไม่ได้มีการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาให้มีความก้าวหน้าอย่างที่ควรจะเป็นเฉกเช่นประเทศอื่นแต่อย่างใด สาเหตุปัจจัยหลัก ก็คือ เรายังไม่สามารถหามาตรการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพมาควบคุม ป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางเศรษฐกิจไว้ได้นั่นเอง

ปัจจุบัน แม้จะมีการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่สอบสวนคดีพิเศษที่มีใช้คดีอาญาทั่วไป และรวมถึงคดีเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งมีการให้อำนาจหน้าที่การบังคับใช้กฎหมาย และเทคนิคพิเศษบางประการเพิ่มขึ้น จากที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การกำหนดให้สหวิชาชีพและพนักงานอัยการเข้ามาร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตั้งแต่เริ่มพิจารณาความผิดก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงทางเลือกหนึ่งในการที่จะพยายามแก้ปัญหากระบวนการก่อนการฟ้องคดี ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์กรตำรวจและอัยการ อันถือว่าเป็นกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นที่ให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่สำคัญที่สุดเท่านั้น อย่างไรก็ตามก็ยังเป็นที่น่าวิตกว่า คดีเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นมิได้ลดลง แต่กลับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งการติดตามนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษก็ประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง ด้วยเหตุที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีความรู้

ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญเป็นพิเศษ อีกทั้งยังมีการพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะของการกระทำความผิดก็มีลักษณะที่ซับซ้อน แปรปรวน ละเอียดอ่อน ยากแก่การตรวจพิสูจน์ความผิด โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดด้วย

ดังนั้น เมื่อยังไม่อาจรู้ได้อย่างแน่ชัดว่า มาตรการสอบสวนคดีของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จะสามารถควบคุม ป้องกัน แก้ไข ปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรม ในการซื้อขายหลักทรัพย์ได้เพียงไร เพื่อการก้าวทันอาชญากรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ล้ำสมัยอยู่ตลอดเวลา และเพื่อเป็นการเพิ่มมาตรการควบคุมทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะมุ่งศึกษาวิเคราะห์หามาตรการควบคุม ป้องกัน แก้ไข และเพิ่มประสิทธิภาพอำนาจ ในการบังคับใช้กฎหมายของกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการจำกัดความสามารถในการกระทำความผิดของอาชญากรให้ลดน้อยลงหรือไม่ให้ปรากฏเลย ซึ่งเป็นการลดอัตราความเสี่ยงของการเกิดอาชญากรรมล่วงหน้า อันเป็นการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ที่ 6 การลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของแผนแม่บท กระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2547 - 2549)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการรวบรวมและแสวงหาพยานหลักฐาน ในการกระทำความผิดของกระบวนการยุติธรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรม ในการซื้อขายหลักทรัพย์

1.2.2 เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของกระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องระหว่างกรมสอบสวน คดีพิเศษกับกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

1.2.3 เพื่อศึกษาถึงลักษณะของความผิด และการกระทำความผิดจะถือว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์

1.2.4 เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรค กระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องของ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย เพื่อนำมาปรับใช้กับ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ และมาตรการสอบสวนคดีกระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามบัญชีท้ายประกาศ กคพ. ออกตามความในมาตรา 21 วรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ลำดับที่ 20 คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 278 มาตรา 288 มาตรา 289 มาตรา 296 มาตรา 297 มาตรา 301 และมาตรา 306 ถึงมาตรา 315 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

1.4 สมมติฐานในการศึกษาวิจัย

ปัจจุบันความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ยังเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่มีการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษขึ้นมาแล้วก็ตาม อีกทั้งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ก็ได้บัญญัติมาตรการพิเศษไว้หลายประการในการดำเนินการกับคดีประเภทนี้ ดังนั้นการศึกษาวเคราะห์อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงจะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการบังคับใช้กฎหมายต่อความผิดประเภทนี้

1.5 ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยอาศัยอ้างอิงจากตำรากฎหมาย รายงานการประชุมและการสัมมนาทางกฎหมาย วารสารกฎหมาย สำนักงานการสอบสวนคดี คำฟ้อง ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการรวบรวมและแสวงหาพยานหลักฐานในการกระทำความผิดของกระบวนการยุติธรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์

1.6.2 ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของกระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องระหว่าง
กรมสอบสวนคดีพิเศษกับกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

1.6.3 ทำให้ทราบถึงลักษณะของความผิดและการกระทำอันจะถือว่าเป็นความผิด
เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์

1.6.4 ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรค กระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องของ
กรมสอบสวนคดีพิเศษแนวทางในการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย เพื่อนำมาปรับใช้กับกรมสอบสวน
คดีพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น